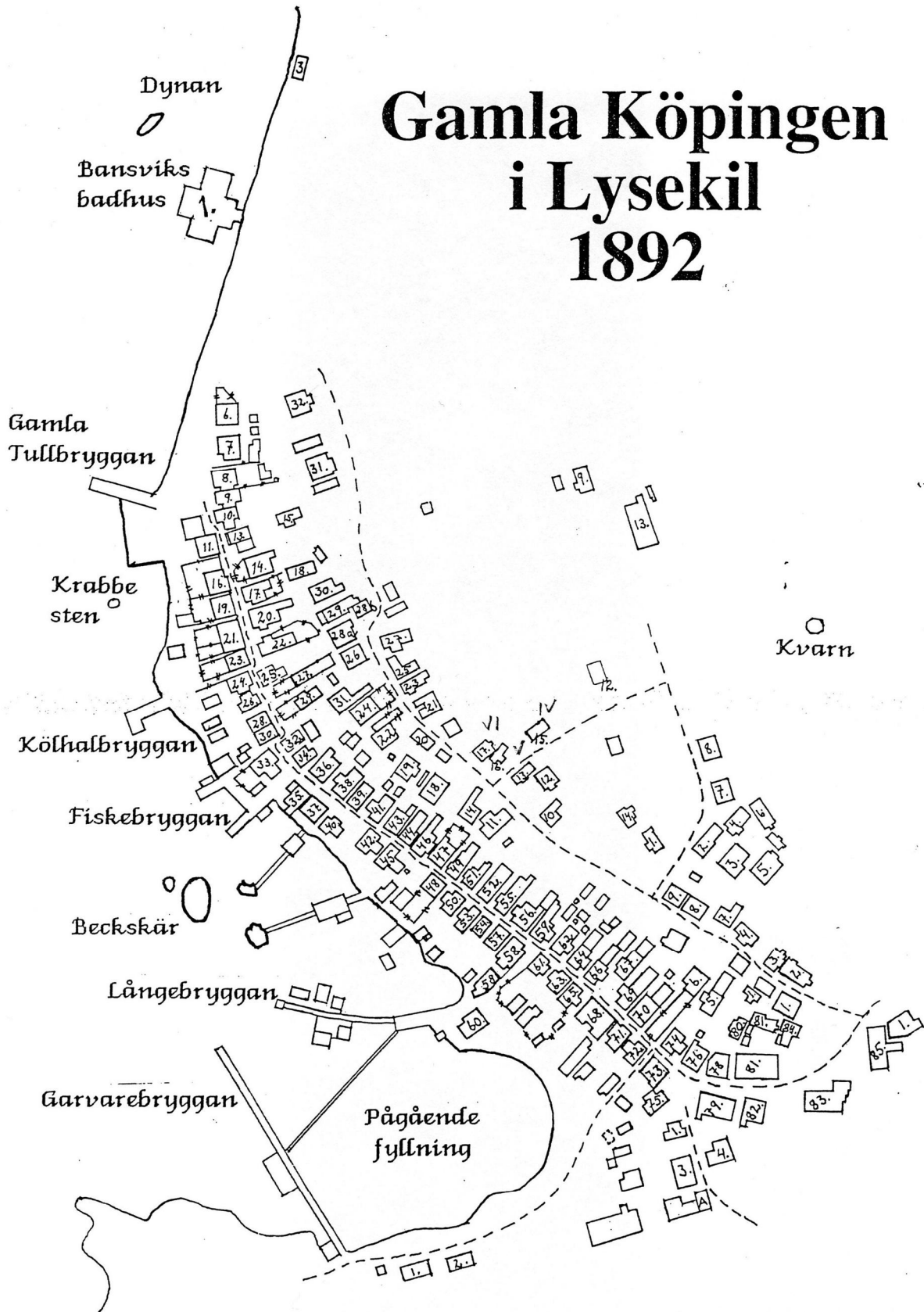

Gamla Köpingen i Lysekil 1892

Kartan ritad 1993 av
Arvid Sandell

Vem bodde var i Gamla Köpingen i Lysekil 1892

??

Här invid presenteras en karta. Lista över innevånarna följer i senare nummer av tidningen.

I maj 1990 hade jag i Lysekilsposten inne en karta över Gamla Köpingen i Lysekil, som den såg ut 1892. Sedan dess har flera personer framfört, att de gärna ville ha kartan kompletterad med en lista över innevånarna i husen vid den tiden. När jag nu har tillfälle att framlägga en sådan lista, passar jag på att samtidigt presentera en bearbetad version av kartan.

Kunskapskällor

Mina viktigaste källor vid framställningen av kartan och innevånarelistan har varit stadsingenjören Sven H. Lundgrens karta av år 1918, folkskolläraren Johan Hjelmgrens turistkarta av år 1892, husförhörslängden för perioden ifråga, några äldre fotografier samt naturligtvis uppgifter av äldre personer. Byggnadsnämndens handlingar ger tyvärr inte mycket i denna fråga, eftersom de inte bevarats före 1894.

Husnumren

Husnumren (eller egentligen tomtnumren) på såväl kartan som i listan är de, som gällde 1892. De skiljer sig ganska radikalt från de nuvarande. En total omläggning av adresser företogs nämligen omkring 1929. En av mina avsikter med kartan är, att den skall utgöra en lämplig startpunkt för den, som vill gå tillbaka i tiden och spana i gamla längder efter ännu äldre tiders invånare i husen. Då är det nödvändigt att veta dessa äldre nummer på husen, eftersom man inte kommer någon vart utan dem.

Besvärligt område

På vissa punkter ger källorna olika uppgifter. Särskilt besvärligt har det varit att komma till rätta med det område, som i de skriva urkunderna kallas Rinckenäs och ibland Rinckenäs Gränd, d. v. s. i stort sett det område, som de gamle kallade San och Lerhölera. Här ändrades husnumren flera gånger, och hus revs och flyttades mer än på andra ställen. Här har jag haft ovärderlig hjälp av

Karin Carlson Kläm, som under sin uppväxt bodde i detta området och en tid i själva Garvaregården. Jag är glad att kunna säga, att jag nu tror, att husnumren i denna version av kartan är de rätta även i det området. Vidare har jag på ett ungefär lagt in med strecklinjer de båda husen Gamla Strandgatan 25 och 32, som var rivna redan 1892.

Vägar

Det är inte helt enkelt att se direkt på kartan, till vilken gata ett visst hus räknades t. ex. vid Gamla Strandgatan, Bansviks Bergsgatan, Blekebacken eller St. Kyrkogatan Det gäller att titta både två och tre gånger, jämföra med listan och kanske dessutom fundera en aning. G. Strandgatan var 1892 belagd med kullerstenar, men hade för övrigt samma karaktär som i dag. De övriga nutida gatorna var i ett mycket enkelt skick för 100 år sedan; de var närmast stigar med delvis annan sträckning än nu Till läsarens ledning har jag med streckade linjer markerat några av de viktigare allmänna passagerna.

Innevånarna

I de flesta husen bodde husägaren med familj. Listan upptar då ägaren med eventuell äkta hälft. Då hyresgäster fanns, tas i allmänhet huvudmannen upp. Hemmvarande barn, pigor och drängar tas bara i undantagsfall med. Utan någon sträng princip har jag dessutom antcknat en del detaljer, som jag tycker kan ha intresse. En del av dessa kompletteringar har föreslagits av Carl- Gustav Carlevik, som jag tackar för intresserad granskning manus.

Arvid Sandell